

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Державного університету
«Житомирська політехніка»

Віктор ЄВДОКИМОВ

«29» березня 2021 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для здобуття освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»

за спеціальністю 101 «Екологія»

(освітньо-наукова програма «Екологія»)

Контрольний примірник

Врахований примірник

Ухвалено

на засіданні приймальної комісії

01 04 2021 р.,

протокол № 11

Відповідальний секретар

приймальної комісії

 Анатолій ДИКИЙ

Житомир

2021

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 12 / 2</i>

Структура
екзаменаційного білету до вступного екзамену
до аспірантури зі спеціальності 101 «Екологія»

Фахове вступне випробування для конкурсного відбору осіб до аспірантури за спеціальністю 101 «Екологія» проводиться у формі усного екзамену.

Для вступу до аспірантури білет (основний та додатковий) для проведення фахових вступних випробувань складається з 3 питань:

- перше питання оцінюється від 30 до 60 балів;
- друге питання оцінюється від 40 до 70 балів;
- третє питання оцінюється від 40 до 70 балів.

Результати вступного екзамену зі спеціальності оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 3

ПИТАННЯ
вступного екзамену до аспірантури зі спеціальності
101 «Екологія»

1. Структура та зміст сучасної екології, її зв'язок з іншими дисциплінами. Історія формування екології як науки.
2. Методи екологічних досліджень. Системний підхід в екології.
3. Поняття про середовище існування та умови існування.
4. Поняття про екологічні фактори. Їх класифікація.
5. Кліматичні фактори.
6. Едафічний фактор в житті тварин і рослин.
7. Орографічні фактори.
8. Біогенний екологічний фактор.
9. Основні екологічні закони.
10. Основні екологічні правила та принципи.
11. Рівні організації живої речовини.
12. Екологія видів. Алопатричне та симпатричне видоутворення при природному доборі.
13. Основні типи поведінки. Мімікрія.
14. Визначення популяції. Основні характеристики популяцій.
15. Коливання чисельності популяцій.
16. Типи взаємодії між видами в у групуваннях.
17. Біоценоз і його структура.
18. Динаміка біоценозу. Сукцесії.
19. Поняття про біогеоценоз і екосистему.
20. Трофічні рівні і ланцюги живлення в екосистемах.
21. Екологічна піраміда та її види.
22. Продукція екосистем. Вимірювання первинної продукції.
23. Поняття біосфери. Структура біосфери.
24. Біогеохімічні цикли. Інтенсивність кругообігу речовин.
25. Вчення про ноосферу. Роль В.І. Вернадського у розвитку вчення про живу речовину, біосферу і ноосферу.
26. Основні форми впливу антропогенної діяльності на природне середовище.
27. Локальні, регіональні і глобальні екологічні проблеми, походження, суть, шляхи розв'язання.
28. Поняття про гідросферу. Водні ресурси, види і особливості формування.
29. Джерела та види забруднення водних ресурсів.
30. Використання водних ресурсів. Поняття про водогосподарський комплекс. Водоймища та навколишнє природне середовище.
31. Основні принципи охорони водних ресурсів. Засмічення, виснаження та забруднення водних ресурсів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 4

32. Принципи нормування забруднюючих речовин у стічних водах. Порядок визначення та призначення ГДС та ТПС при затвердженні лімітів водокористування.
33. Умови скидання стічних вод в каналізацію та водоймища, основні типи водних технологічних систем на промислових підприємствах.
34. Основні способи очищення стічних вод.
35. Оцінка санітарного стану водойм.
36. Поняття про атмосферу, її будову та склад.
37. Класифікація джерел викидів промислових підприємств у повітряний басейн.
38. Екологічні нормативи та контроль за станом атмосфери.
39. Методи та засоби очищення викидів в атмосферу.
40. Акустичне забруднення довкілля та заходи щодо його зменшення.
41. Особливості теплового забруднення навколишнього середовища.
42. Електромагнітні поля та їх вплив на людину.
43. Радіоактивне забруднення середовища.
44. Радіоактивність та види радіоактивних випромінювань.
45. Дози та одиниці виміру радіоактивності.
46. Радіобіологічні ефекти та радіочутливість
47. Кількісні характеристики накопичення та міграції радіонуклідів у екосистемах.
48. Поняття норм радіаційної безпеки України (НРБУ-97).
49. Особливості міграції радіонуклідів у водних екосистемах.
50. Фактори, що впливають на інтенсивність міграції радіонуклідів у ґрунті.
51. Обробіток ґрунту та захист рослин на радіоактивно-забруднених територіях.
52. Протирадіаційні заходи у тваринництві.
53. Поняття про літосферу. Основні напрямки використання. Рекультивация земель.
54. Поняття про ґрунт. Роль ґрунтів в біосфері. Основні особливості утворення та існування ґрунтів.
55. Агроекологія. Поняття альтернативного землеробства.
56. Охорона та раціональне використання ґрунтів. Контроль і нормування забруднення ґрунтів.
57. Поняття про природні ресурси, охорона та раціональне використання природних ресурсів: мінеральних, лісових, рослинних та тваринного світу.
58. Відходи – визначення, види та класифікація. Основні напрямки утилізації та знешкодження відходів.
59. Поняття про маловідходну та безвідходну технологію.
60. Моніторинг. Форми та методи контролю.
61. Контроль екологічного стану виробництва підприємств, процедура ОВНС та екологічна експертиза.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 5

62. Поняття про екологічний менеджмент та аудит. Мета, задачі і функції в охороні довкілля.
63. Основні види платежів в охороні довкілля. Визначення суми збору і порядок його стягнення з підприємств за забруднення навколишнього природного середовища.
64. Правові основи охорони навколишнього природного середовища.
65. Основні види відповідальності за порушення природоохоронного законодавства.
66. Сучасний стан навколишнього середовища в Україні.
67. Урбанізація та її вплив на біосферу.
68. Середовище існування людини. Вплив негативних факторів на здоров'я людини.
69. Вплив харчування на життєдіяльність людини.
70. Характеристика природних небезпек.
71. Причини та характер виникнення техногенних небезпек.
72. Екологічний ризик. Поняття та оцінка.
73. Екологічне право. Екологічне законодавство України.
74. Природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні. Природно-заповідний фонд України.
75. Міжнародне співробітництво в галузі охорони природи.

Список рекомендованої літератури

1. Андронов В. А., Варивода Є. О., Тітенко Г. В. Заповідна справа: навч. посіб. Х.: НУЦЗУ, 2013. 204 с.
2. Атаманчук П.С., Білик Р.М., Медерецький В.В. та інші. Безпека життєдіяльності та охорона праці/ Навчальний посібник / П. С. Атаманчук, Р. М. Білик, В. В. Мендерецький, О. П. Панчук, Т. П. Поведа, О. Г. Чорна. — Кам'янець-Подільський : Друк-Сервіс, 2017. — 108 с.
3. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / В.В. Зацарний, О.В. Зацарна, О.В. Землянська, Н.А. Праховнік – Київ, НТУУ «КПІ», 2016. – 230 с.
4. Безпека людини у сучасних умовах: Монографія / В.В. Березуцький, Н.Л. Березуцька, А.О. Богодист та ін.; За заг. ред. проф. В.В. Березуцького. – Харків: ФОП Мезіна В.В., 2018. – 208 с.
5. Березуцький В. В. Екологія : навч. посіб. для студентів усіх спец. та усіх форм навчання / В. В. Березуцький, Л. А. Васьковець, О. М. Древаль; ред.: В. В. Березуцький; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : НТУ "ХПІ", 2016. - 419 с.
6. Бондар О. І. Ландшафтна екологія : навч. посіб. / О. І. Бондар, Ю. В. Пилипенко, Д. С. Мальчикова, О. В. Машкова. - К., 2011. - 176 с
7. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 14. Екологічне право / ред.: Ю. С. Шемшученко, А. П. Гетьман, В. В. Носік. - Харків, 2018. - 774 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 6

8. Войницький А. П. Урбоекологія : підручник / А. П. Войницький, В. В. Мойсієнко, А. П. Ключко, С. Б. Шваб, О. С. Скорий; ред.: В. В. Мойсієнко; Житомир. нац. агрокол. ун-т. - Житомир, 2015. - 267 с.
9. Волошина Н. О. Загальна екологія та неоекологія [Електронний ресурс] / Н. О. Волошина // Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/13103/1/NEO.pdf>.
10. Гончаренко Г. Є., Совгіра С. В. Словник-довідник сучасних екологічних та природоохоронних термінів. К.: Наук. світ, 2010. 67 с.
11. Гончаренко М. С. Екологія людини : навч. посіб. / М. С. Гончаренко, Ю. Д. Бойчук. - 2-ге вид., виправл. і доповн. - Суми : Унів. кн., 2008. - 390 с.
12. Грищенко Ю. М. Основи заповідної справи: навчальний посібник. Рівне: РДТУ, 2000. 239 с.
13. Гродзинський М. Д., Стеценко М. П. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник. К.: Географіка, 2003. 306 с.
14. Грунтознавство з основами геоботаніки : навч. посіб. для студентів спец. "Землевпорядкування і кадастр" / М. Ф. Бережняк, Б. Є. Якубенко, А. М. Чурілов, Р. В. Сендзюк; ред.: Б. Є. Якубенко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Ліра-К, 2018. - 611 с.
15. Димань Т. М. Екологія людини : підручник / Т. М. Димань. - К. : Акад., 2009. - 376 с.
16. Диханов С.М. Моделювання і прогнозування стану довкілля. Посібник та збірник завдань до самостійної та індивідуальної роботи. – Одеська державна академія холоду, 2010. – 390 с.
17. Долгілевич М.Й. Загальна екологія: Навчальний посібник / М.Й. Долгілевич, М.М. Вінчук. – Житомир : Вид. ЖДТУ, 2000. – 158 с.
18. Долгілевич М.Й. Методичні вказівки для проведення практичних занять з курсу «Основи екології» / М.Й. Долгілевич, Т.М. Мислива – Житомир : Вид. ЖІТІ. – 2000. – 53 с.
19. Дорощенко В.В., Коцюба І.Г., Сльнікова Т.О. Водні ресурси та їх охорона: Навчальний посібник. – Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2017. – 264 с.
20. Екологічне право : навч.-метод. посіб. Ч. 2. Особлива частина / І. О. Личенко, І. М. Паньонко, Г. О. Попадинець, Х. М. Марич, О. І. Байк; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів, 2017. - 230 с.
21. Екологічне право в запитаннях та відповідях : навч. посіб. / А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, В. Л. Бредіхіна, А. К. Соколова, Т. В. Єрмолаєва; ред.: А. П. Гетьман; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2017.
22. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. / О. М. Шуміло, І. В. Бригадир, В. А. Зуєв, В. І. Книш, В. В. Шеховцов, І. А. Шуміло; ред.: О. М. Шуміло; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - 2-ге вид., змін. - Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. - 383 с.
23. Екологія : навч.-метод. посіб. / Володимир Худоба, Юлія Чикайло. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 92 с. – Режим доступу до ресурсу:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 7

<http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/5765/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>

24. Екологія людини: Навчальний посібник/ Клименко М.О., Залеський І. І. - Рівне: УДУВГП, 2004. - 227 с.
25. Екологія людини: Підручник/ Клименко М. О., Залеський І. І. - К.: Видавничий центр «Академія», 2005. - 227 с.
26. Екологія людини: Підручник/ Клименко М. О., Некос А.Н., Багрова Л. О. - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. - 336 с.
27. Екологія : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Д. В. Лико, С. М. Лико, О. І. Портухай, С. О. Глінська, І. М. Трохимчук, О. А. Деркач; ред.: С. М. Лико; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. - 2-ге вид. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. - 299 с.
28. Екологія. [Електронний ресурс]. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за загальною ред. О. Є. Пахомова; худож.-оформлювач Г. В. Кісель. — Харків: Фоліо, 2014. — 666 с. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/10102>
29. Економіка природокористування та управління природоохоронною діяльністю : монографія / Н. М. Байдала, М. Т. Бець, Я. С. Богів, О. Н. Боровик, М. І. Бублик; ред.: С. В. Князь; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів, 2014. - 370 с.
30. Загальна екологія : підруч. для студентів екол. спец. ВНЗ / Г. М. Франчук, Т. В. Дудар, О. Л. Матвєєва; Нац. авіац. ун-т. - Київ, 2014. - 319 с.
31. Залеський І. І. Екологія людини : підручник / І. І. Залеський, М. О. Клименко. - 2-ге вид., перероб. і доповн. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 339 с.
32. Залеський І. І. Екологія людини. Інтерактивний комплекс - Рівне: НУВГП, 2009. - 150с.
33. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. / – К.: Основа, 2016. 267 с.
34. Ісаєнко В. М. Екологія людини : навч. посіб. / В. М. Ісаєнко, А. А. Чумак, І. В. Кононко. - К. : НАУ-друк, 2009. - 184 с.
35. Карамушка В. Г., Мовчан Я. І. Міжнародні правові документи в сфері охорони навколишнього середовища та їх статус для України. Екологічна енциклопедія. Т.2, дод.2. К.: ТОВ «Центр екол. Освіти та інформації, 2007. С. 353-366.
36. Коренюк П. І. Економіка природокористування : навч. посіб. для студентів напряму підгот. "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування", спец. "Екологія та охорона навколишнього середовища" та галузі знань "Економіка та підприємництво" / П. І. Коренюк, С. О. Федулова; ред.: П. І. Коренюк; Укр. держ. хім.-техн. ун-т, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". - Дніпропетровськ : Акцент, 2014. - 273 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 8

37. Крамар Р. І. Екологічне право України : курс лекцій для студентів ден. форми навчання баз. напрямку "Правознавство" освіт.-кваліфікац. рівня "бакалавр" / Р. І. Крамар; ПВНЗ "Львів. ун-т бізнесу та права". - Львів : Львів. ун-т бізнесу та права, 2015. - 84 с.
38. Кудінов В. О. заповідна справа: навч. посіб для студ. еколог. спец. О.: Наука і техніка, 2012. 164 с.
39. Кучер Л. Ю. Економіка природокористування : навч. посіб. для підгот. фахівців напрямку "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування" у ВНЗ II - IV рівнів акредитації М-ва аграр. політики та продовольства України / Л. Ю. Кучер, А. В. Кучер; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, Нац. наук. центр "Ін-т ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського". - Харків : Федорко, 2014. - 263 с.
40. Лаврик В.І. Моделювання і прогнозування стану довкілля: Підручник. – К.: Вид. дім “Академія”, 2010. – 400 с.
41. Личенко І. О. Екологічне право (загальна частина) : навч. посіб. / І. О. Личенко, Х. М. Марич, Н. В. Ортинська; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Ін-т права та психології Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2016. – 280 с.
42. Максименко Н. В. Ландшафтна екологія : підруч. для студентів ВНЗ / Н. В. Максименко, В. М. Гуцуляк, Т. В. Дудар; Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. - Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. - 283, [24] с.
43. Мальований М. С. Техноекологія : підручник / М. С. Мальований, В. М. Боголюбов, Т. П. Шаніна, В. М. Шмандій, Т. А. Сафранов; ред.: М. С. Мальований; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Одес. держ. еколог. ун-т, Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. - 615 с.
44. Мартієнко А. І. Економіка природокористування: адміністративне управління : монографія / А. І. Мартієнко, Н. І. Хумарова; НАН України, Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж. - Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2017. – 300 с.
45. Моделювання та прогнозування стану довкілля : Навч. посіб. Ч. 2. Моделювання розсіювання шкідливих домішок у атмосфері та водних об'єктах / уклад.: Б. В. Скіп; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. - Чернівці : Рута, 2005. - 59 с.
46. Моніторинг довкілля: підручник за заг. редакцією А.К.Запольського / А.К.Запольський, А.П. Войцицький, І.А.Пількевич, П.М.Малярчук, Г.І.Парфенюк. - Т.1. - Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори 2006», 2012. - 408с.
47. Моніторинг довкілля: підручник за заг. Редакцією А.К.Запольського/ А.К.Запольський, А.П.Войцицький, І.А. Пількевич, П.М. Малярчук, А.П. Багмет Г.І. Парфенюк. – Т. 2. - Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори 2006», 2012. – 360 с.
48. Мягченко О. П. Основи екології. Підручник / О. П. Мягченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 312 с. – Режим доступу до ресурсу:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 9

file:///C:/Users/kpn_vti/Downloads/Myahchenko%20O.P.%20Osnovy%20ekolohiyi.pdf

- 49.Нагайчук, О. В. Основи охорони праці : навч. - метод. посібник / О. В. Нагайчук. – Умань : ФОП Жовтий О. О. – 2017. – 138 с.
- 50.Омаров А. Е. Екологічна безпека держави в умовах глобалізаційних викликів сучасності: державно-управлінський аспект : монографія / А. Е. Омаров; Нац. ун-т цивіл. захисту України. - Харків : ПромАрт, 2018. - 287 с.
- 51.Основи охорони праці: підручник / М.С. Одарченко, А.М. Одарченко, В.І. Степанов, Я.М. Черненко. – Х.: Стиль-Издат, 2017. – 334 с.
- 52.Основи професійної безпеки та здоров'я людини: підручник/ В. В. Березуцький [та ін.]; під ред. проф. В. В. Березуцького. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2018. – 553 с.
- 53.Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецьки, О.П. Панчук, Р.М. Білий – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 322 с.
- 54.Парфкнюк Г.І. Моніторинг довкілля: Навч. посіб. - Житомир:ЖДТУ, 2007.- 214с.
- 55.Петрина Н. В. Заповідна справа. Конспект лекцій у схемах і таблицях: Навчальний посібник. К.: Центр ІТ, 2007. 116 с.
- 56.Попович С. Ю. Природно-заповідна справа: навчальний посібник. К.: Арістей, 2007. 480 с.
- 57.Попович С. Ю., Корінько О. М., Клименко Ю. О. Заповідне паркознавство: навч. посіб. Т. : Навчальна книга Богдан, 2011. – 320.
- 58.Соколовська О.С., Січко І.О. Екологія та природознавство з методикою навчання. Частина І: навчально-методичний посібник / О.С. Соколовська, І. О. Січко. – Миколаїв : СПД Румянцева, 2018. – 164 с.
- 59.Солодкий В. Д., Товажнянський Л. Л., Масікевич Ю. Г. та ін. Заповідна справа: підручник. Чернівці: Зелена Буковина, 2005. 288 с.
- 60.Соломенко Л. І. Загальна екологія [Електронний ресурс] / Л. І. Соломенко, В. М. Боголюбов, А. М. Волох // –Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. – 2018. – Режим доступу до ресурсу:
http://dglib.nubip.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/5826/1/Solomenko_Bogolubov_Zagalna%20ecologij.pdf.
- 61.Удод В. М. Екологія людини : Навч. посіб. для студ. спец. 7.070801 "Екологія та охорона навколишнього середовища" / В. М. Удод, В. В. Трофімович, Г. Л. Гергалова; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. - К. : КНУБА, 2004. - 128 с.
- 62.Урбоекологія : підруч. для студентів спеціаліз. коледжів та ВНЗ III - IV рівнів акредитації / І. А. Василенко, О. А. Півоваров, І. М. Трус, А. В. Іванченко; ДВНЗ "Укр. держ. хім.-технол. ун-т". - Дніпро : Акцент, 2017. – 308 с.
- 63.Худоба В. В. Екологія : навч.-метод. посіб. / В. В. Худоба, Ю. І. Чикайло. - Львів : ЛДУФК, 2016. - 89 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 10

64. Худоба В. Екологія : навч.-метод. посіб. / В. Худоба, Ю. Чикайло. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 92 с. – Режим доступу до ресурсу: [http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/5765/1/Навчальний посібник Екологія.pdf](http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/5765/1/Навчальний_посібник_Екологія.pdf)
65. Чайка В. М. Екологія міських екосистем (урбоекотологія) : посібник / В. М. Чайка, І. Г. Рубежняк, А. А. Міняйло. - Київ : Компринт, 2015. - 337 с.
66. Чайка О. Г., Мокрий В. І. Заповідна справа. Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 144 с.
67. Шалімов М. О. Ландшафтна екологія : навч. посіб. для студ. екол. спец. ВНЗ / М. О. Шалімов. - О. : Наука і техніка, 2012. - 371 с.
68. Шудренко І. В. Основи охорони праці : навч. посіб. / І. В. Шудренко. – Житомир : Видавець, О. О. Євенок, 2016. – 214 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
2. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
3. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
4. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
5. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
6. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
7. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80>
8. <http://www.dnop.gov.ua/files/pokaz1.Pdf>
9. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
10. <http://www.dnop.gov.ua/files/pokaz1.Pdf>
11. <http://sh.st/v7duu>
12. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270-2001-%D0%BF>
13. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0612-19>
14. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF>
15. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0902-07>
16. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF>
17. ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища» URL (веб-посилання)
18. ЗУ «Про природно-заповідний фонд України» URL (веб-посилання)
19. ЗУ «Про екологічну мережу України» URL (веб-посилання)
20. ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» URL (веб-посилання)
21. ЗУ «Про рослинний світ» URL (веб-посилання)
22. ЗУ «Про тваринний світ» URL (веб-посилання)
23. ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» URL (веб-посилання)
24. ЗУ «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» URL (веб-посилання)
25. ЗУ «Про затвердження Загальнодержавної програми охорони та відтворення довкілля Азовського і Чорного морів» URL (веб-посилання)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 11

26. ЗУ «Про червону книгу України»URL (веб-посилання)
27. Про затвердження Положення «Про Зелену книгу України»URL (веб-посилання)
28. ЗУ «Про землеустрій»URL (веб-посилання)
29. ЗУ «Про охорону земель»URL (веб-посилання)
30. ЗУ «Про державний контроль за використанням та охороною земель»URL (веб-посилання)
31. Водний кодекс УкраїниURL (веб-посилання)
32. Земельний кодекс УкраїниURL (веб-посилання)
33. Лісовий кодекс УкраїниURL (веб-посилання)
34. Кодекс України про надраURL (веб-посилання)
35. Правове регулювання заповідної справи в УкраїніURL (веб-посилання)
36. Конвенція про біологічне різноманіттяURL (веб-посилання)
37. Картахенський протокол з біобезпекиURL (веб-посилання)
38. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахівURL (веб-посилання)
39. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що знаходиться під загрозою зникненняURL (веб-посилання)
40. Конвенція про збереження мігруючих видів диких тваринURL (веб-посилання)
41. Конвенція про охорону флори та фауни і природних середовищ існування у ЄвропіURL (веб-посилання)
42. Угода про збереження афро-азійських мігруючих водно-болотних птахівURL (веб-посилання)
43. Угода про збереження кажанів у ЄвропіURL (веб-посилання)
44. Європейська конвенція про ландшафтиURL (веб-посилання)
45. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщиниURL (веб-посилання)
46. Рекомендації про охорону на національному рівні культурної і природної спадщиниURL (веб-посилання)
47. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілляURL (веб-посилання)
48. Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озерURL (веб-посилання)
49. Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в АфриціURL (веб-посилання)
50. Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіттяURL (веб-посилання)
51. Конвенція про захист Чорного моря від забрудненняURL (веб-посилання)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			П-04.00-04.04- 101.00.1/ДФ- 01-2021
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 12 / 12</i>

52. Конвенція щодо співробітництва по охороні та сталому використанню ріки Дунай [URL](#) (веб-посилання)

53. Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат [URL](#) (веб-посилання)

Зав. кафедри екології

Ірина КОЦЮБА

Гарант освітньо-наукового
ступеня «доктор філософії»

Володимир КРАСНОВ